

OA:s exkursioner år 1931

GUN DAHLVIK

Ostrobothnia Australis (OA) medlemmar ordnade årligen exkursioner i Vasa med omnejd. Tidigare har vi fått följa med på turer under 1920-talet och år 1930. I detta avsnitt följer exkursioner som företogs år 1931. Texten baserar sig på anteckningar som förts av Björn Jurvelius. Den citerade originaltexten är markerad med indrag.

Exkursionsverksamheten kom igång söndagen den 10 maj 1931 när fru Lingonblad och herrarna B. Lingonblad, A.J. Dahl, Uno Widlund (med sonen Masse Widlund), E. Sirén, H. Levón, Erik W. Ehrman och B. Jurvelius begav sig till Risöfladan.

Färden dit skedde med buss kl. 8.15 f.m. och hemfärden med buss kl. 2.30 e.m. Temperaturen + 1°C kl. 8 f.m. Vädret klart med solsken, men kall blåst. Till Risö anlände deltagarna kl. 9.30 f.m., från Risö skedde hemfärden kl. 11 f.m. A.J. Dahl trädgård besöktes kl. 12–12.30 och hos apotekare Widlund intogs kaffe kl. 12.30–2.30 e.m. Kl. 2.45 anlände deltagarna till staden.

Vid Risö intogs kaffe med smörgåsar och annat gott.

Observationer:

Under färden från och till Risö observerades följande fåglar:

Lärka (*Alauda arvensis*), Sädesärta (*Motacilla alba*), Storspov (*Numenius arquatus*), Bofink (*Fringilla coelebs*), Gulsparv (*Emberiza citronella*), Trädpip-lärka (*Anthus trivialis*), Ängspiplärka (*A. pratensis*), Taltrast (*Turdus philomelos*), Domherre (*Pyrrhula rubicilla*), Gulärta (*Motacilla flava*), Stenskvätta (*Saxicola rubetra*), Rödstjärt (*Phoenicurus phoenicurus*).

I A.J. Dahl trädgård fanns blommande *Anemone hepatica*, *Scilla sibirica*, *Primula elatior* och *Puschkinia scilloides*, *Pulsatilla pl. sp.*, *Arabis alpina*

Vid Risö observerades följande fåglar:

Lövsångare (*Phylloscopus trochilus*), Gräsand (*Anas platyrhynchos*), Rapp-

Figur 1. Deltagare från vänster: A.J. Dahl och Emil Sirén (bakom), Masse Widlund och Hjördis Lingonblad (framför), Birger Lingonblad, Björn Jurvelius, H. Levón och Erik Ehrman. Foto: Uno Widlund.

höna (*Perdix cinereus*), Gråmes (*Parus borealis*), Skogsduva (*Columba oenas*), Grönfink (*Carduelis chloris*), Trädpiplärka (*Anthus trivialis*), (? *Pandion haliaëtus*, fiskgjus som även uppträdde tidigare om åren), Brokiga flugsnappare (*Muscicapa atricapilla*).

Insekter: *Vanessa urticae*, *Depressaria aplana*, *Thecla rubi*, *Bombus pl sp*

Växter, blommande: *Betula alba*, *Caltha palustris*, *Luzula pilosa*, *Salix phyllifolia* (även med hermafrodita hängen), *S. caprea*.

Fotografering vid Risö verkställdes av herrar Levón och Widlund. Dessa bilder togos.

På hösten företog OA en exkursion till Gustavsro. Med på färden måndagen den 14 september 1931 fanns denna gång Magister Lydia E. Eriksson, Borgm. I. W. Hasselblatt, Lektor E. W. Ehrman, Ing. Hugo Gros, Lärare A.J. Dahl, Prov. B. Jurvelius, Mag. E. Hagman, Apot. W. Ollqvist, Forstm. J. Wallin och Mag. H. Levón.

Avfärden skedde med trafikbuss kl. 6.10 e.m. och hemfärden på samma sätt kl. 7.30 e.m. Vädret ostadigt och kyligt. Under vistelsen på Gustavsro (Käck) föll

I handelsträdgården.

Ostrobothnia Australis på exkursion till Gustavsro.

14/9 31

Måndag eftermiddag företog Svensk-Österbottniska Samfundets naturvetenskapliga underavdelning Ostrobothnia Australis en trevlig exkursion till K. H. Käcks stora handelsträdgård å Gustavsro i Dragnäs-bäck.

Sekreterarens kallelse hade hörsammats av ett 10-tal personer av båda könen, som glada i hågen och brinnande av naturvetenskapligt nit antråde Nordströms autobuss i Hartman's hörn strax efter 6 på eftermiddagen. Inom en kvart hade bussen förflyttat exkurrenterna till Bockens hörn i Dragnäs-bäck, därifrån de till fots fortsatte längs den lindrigt underhållna vägen söderut. Hade det varit mörkt, skulle exkurrenterna säkert stått mera på huvud och händer än på fötterna i de djupa groparna, som tarva grundlig orientering av sina trafikanter. Nu gick det bra, och vid bästa lynne anlände truppen till Gustavsro, där trädgårdsmästaren själv med glatt ansikte mötte utanför sin ägande gård. Med honom som ciceron bar det av raka vägen till växthusen, i vilkas färgrika överflöd det naturvetenskapligt betonade sällskapet fick frässa av hjärtans lust. För alla, på ett undantag när, var hr Käcks handelsträdgård „nytt land", om vars omfattning man först nu på ort och ställe fick en riktig uppfattning. Antalet växthus är 10, stora och rymliga och utrustade med allt som till ett sådant företag hör.

De långa borden dignade under oändliga rader av höstens härligaste blommor. I mängden dominerade chrysantemer, cyklamen, begonior och dahlior. Särskilt praktfulla voro chrysantemerna, bland vilka en holländsk art med de jättestora blommorna prunkande i rött och gult tilldrog sig botanisternas uppmärksamhet. En matematiskt begävad exkurrent räknade i hast omkr. 8,000 krukor med chrysantemer, vilket ger en liten föreställning om trädgårdens storlek. Exkurrenterna vandrade genom alla de tio växthusen och stannade sist med sådan envishet framför en samling utsökt vackra och starkt doftande nejlikor, att hr Käck inte kunde annat än bryta en blomma åt envar i sällskapet, som därefter bröt upp. Det var en intressant och givande exkursion, en lyckad fortsättning på de trevliga exkursioner den livaktiga föreningen under de senaste åren företagit till olika platser i stadens omnejd.

Men exkursionen var icke slut med vandrigen genom växthusen. Ett ljuvligt doftande kaffebord väntade inne hos herrskapet Käck, där husets värdinna bräckte naturvetenskapen med utsökt läckra småbröd, och t. o. m. exkursionens historiograf tystnade, då värden slutligen stack en Bürgermeister i hans mun. Då kan man förstå, att Ostrobothnia Australis under stort bockande och skrapande med fötterna gav uttryck åt sin tacksamhet för det vänliga bemötandet på Gustavsro.

Med humöret högt vandrade exkurrenterna längs den kuperade vägen tillbaka till hållplatsen och äntade en buss, som förde dem välbehållna till utgångspunkten, där de, som det heter i referaten, skildes nöjda med sin dag och hr Käck.

— r.

regn och hördes åska. För övrigt hänvisas till Vasabladets referat från exkursionen som skrivits av mag. E. Hagman. Tidningens referat vid exkursionen [s. 62].

Söndagen den 22 november 1931 kl. 3 e.m. bekantade man sig med Svenska lyceets i Vasa naturhistoriska museum.

Äldre lektorn Erik W. Ehrman var färdledare och förevisare. Exkursionen var välbesökt och totalt 16 personer hade mött upp: Fröken Lydia E. Eriksson, fru Mary Nyqvist, fru Milda Backman och fru Hj. Lingonblad samt herrar Erik W. Ehrman, E. Hagman, B. Jurvelius, A.J. Dahl, I. W. Hasselblatt, Harry Schauman, S. Brotherus, Birger Lingonblad, G. Rosendahl, Uno Widlund, J. Gästrin och Harry Levón.

Ur lyceets samlingar förevisades: Inhemsk och brasilianska fjärilar (särskilt kan nämnas getingsfjärilen *Sesia craleponiformis* som är synnerligen lik en geting), en stor och synnerligen väl bibehållen samling skalbaggar, en moluskkräfta (*Limulus moluccanus*), en lancettfisk (*Amphioxus lavaecolus*) som saknar huvud, skalle, hjärna och hjärta.

En tigerorm (*Python molurus*), en bengädda (*Lepidosteus osseus*) som hör till de emaljfalliga fiskarna.

Dessutom förevisades landets minsta däggdjur dvärgnäbbmusen (*Sorex pygmaeus*) och landets minsta däggdjur småvässlan (*Foetornis nivalis*), en tysk hare (*Lepus europaeus*), en sugfisk (*Echenais remora*) samt ett pingvinskind (*Aptenodytes* sp.). En intressant fågelgrupp förevisades även, nämligen:

Rackelhane (tjäder × orre)

Sterilorre

Orrtupp

Orrhöna

Tjädertupp

Exkursionen avslutades kl. 4.30 e.m. och då voro deltagarna synnerligen nöjda med den intressanta vistelsen å lyceets välordnade museum.